

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 *
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 *
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 *

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kérésre visszaadja
 vagy megvásárolja nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A gazdasági tevékenység fejlesztése

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter nem egy ízben jelentette már ki, hogy a magyar mezőgazdaság fejlesztéséhez nélkülözhetetlen dolognak tartja a gazdasági tevékenységet s éppen azért annak nagy jelentőséget tulajdonít, kormányzati programjának ez okból egyik sarkalatos pontja a gazdasági tevékenység fejlesztése. Szó sincs róla, a jelenlegi miniszter elődjei is rendkívül sokat áldoztak a gazdasági tevékenység fejlesztésére, de Serényi gróftól mindenképp dicséret illeti meg azért, hogy a gazdasági tevékenység fejlesztésére szolgáló anyagi áldozatokat legutóbb rendszeressé tette.

A gazdasági tevékenységnek legfőbb szervei a vármegyei gazdasági egyesületek voltak és azok most is. A gazdasági egyesületeknek anyagi ereje azonban nem áll arányban azokkal a feladatokkal, amelyek betöltését az egyesületektől várják. Törzsvagyona alig egynéhány gazdasági egyesületnek van, az évi kiadásokat a legtöbb egyesület nagyon is gyéren befolyó tagdíjakból fedezi, amelyek túlnyomó nagy része a gazdasági egye-

sületeknél is az ősi magyar virtusból kifolyólag rendszerint mint hátralékot könyvelik el. Lelkesedés, hozzáértés bőven akadna a gazdasági egyesületek falain belül, de hiányzik a kivételhez szükséges pénz.

A földművelésügyi miniszter most által segítette a gazdasági egyesületek helyzetén, hogy az állami költségvetésben nagyobb összeget vett fel, amelyből 10 éven állandó rendszeres évi segélyben fogja részesíteni az összes gazdasági egyesületeket. Nem mindegyik gazdasági egyesület kap egyforma segélyt. A miniszter mindenképp jelentőségükhöz mérten, a gazdasági egyesületeket csoportokba osztotta. Az első csoportbeliek — melyek közé tartozik a biharmegyei is — évente 7,000 a második csoportbeliek 5,000, a harmadik csoportbeliek 3,000 és végül a negyedik csoportbeliek évi 2,000 korona államsegélyt fognak kapni. Magától értetődik, hogy magasabb rangosztályban segélyezés szempontjából azokat az egyesületeket sorozta a miniszter, amelyeknek a működési területe mezőgazdasági szempontból jelentősebb vidékekre esik.

Az államsegély ellenértéke fejében azonban a miniszter kikötéseket tett a gazdasági egyesületekkel szemben. Né-

melyik gazdasági egyesület működését ugyanis az benitotta leginkább, hogy annak ügyeit nem gazdaságilag szakképzett titkár irányította, hanem csak olyan dilettáns tisztviselő, akinek a vármegyénél még egyéb állása is volt és aki a gazdasági egyesületi titkárságot csak holmi mellékfoglalkozásnak tekintette. A miniszter most kimondta, hogy az első, második és harmadik csoportba tartozó egyesületek, ha az államsegélyt igénybe veszik, kötelesek mezőgazdaságilag szakképzett titkárt alkalmazni, mégpedig úgy, hogy a első, második csoportba tartozó egyesületek titkárai mellékfoglalkozást sem vállalhatnak, hanem kötelesek minden idejüket a gazdasági egyesület ügyeinek vitelére szentelni. A harmadik rangosztályu gazdasági egyesület titkárainál meg van engedve a mellékfoglalkozás, a negyediknél természetesen szinte, itt a miniszter elendette azt is, hogy az egyesületi titkár gazdasági szakképzettséggel bírjon, de alig hisszük, hogy akadjon egyesület, amelyik ezt az utóbbi engedélyt igénybe venné, mert hiszen az államsegély módját nyújt arra, hogy minden egyesület szakképzett titkárt alkalmazhasson, annival is inkább, mert a gazdasági akadémiák elég bőven termelik az okleveles gazdaságosokat. Az első csoport-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A rendezvous.

Írta: Simon Andor.

Csöndes, lágy iva nyári szellő lengedez, megtöltve a levegőt a fehér akáczfavirág kellemes illatával. Az égen a csillagok milliós ragyognak. A nyári szellő sutogásába belevegyl az éji bogarak titkos zümmögése, a békák mélabus, egyhangu brekkegése. A csillagok milliós között tündöklő fényében ragyog a hold. Sugarai utakat alkotnak a légen át, melyek a kastélyokba, kertekbe vezetnek. Mesés nyári éj...

I.

A mesés idő, a langyos nyári éj kicsalta Rónay doktornét is a szobából, ahol kézi munkával, olvasgatással töltötte el a meleg nyári délutánt. Most kijött a lugasba, hogy élvezze a hűvös, a virágillatú levegőt. Karján fekszik egyetlen gyermeke, gyönyörű fiacskája. A gyermek arcán megtörik a néma holdsugár s ezüsttel

vonta be azt. A gyermek alszik. Arcán az édes álom boldog mosolya látszik. Rónay doktorné boldogan nézi a gyönyörű gyermeket, majd pedig a légi távolság kéklő kódébe néz. Ábrándozik...

Elmerengett a régiebb időkön, a boldog bakfiskoron, amikor még keze szabad volt. Visszazogondolt bakfiskorára, amikor édes apja, az öreg Daruváry tisztartójának jogász fia forrón csengő szavakat suttogott s amikor örökké tartó szerelmet vallott. Képzeltben ott jártak a tarlón, ahol már lekaszálták a buzát s vele együtt a kék virágokat, amelyek oly különös, oly tarka színt kölcsönöztek a sárga kalásztengernek. Hallotta a fiu szerelmes esküjét. Ez volt első szerelme. Ez a fiu volt az, aki szívének első dobbanásait bírta. De nem lehetett azé, akit először, akit legjobban szeretett... Szülei öregek voltak már. Hiányzott a házból a férfi erő, aki vasmarkával igazgatta volna a gazdaságot. Az öreg földesur betegeskedni kezdett. Az öregség nyomai nagyon is meglátszottak már rajta. Ekkor jött a faluba Rónay doktor, aki a család háziorsosa lett. Az egész fiatal

orvos, aki akkor tette le szigorúait Pesten, csöndes és magába vonult volt. Nem kereste a zajos, a vig társaságot. De azért nagyon kellemes külseje, megnyerő modora volt. Az öreg Rónaynak csakhamar megnyerte bizalmát.

Mindennapos lett a háznál. Nem volt oly utja, amely a kastély mellett vezetett volna el, hogy be ne nézett volna oda s meg ne kérdezte volna, hogy mit csinál a Margitka...

Az öreg Daruváryt levette lábáról a betegség. A fiatal doktor önfeláldozóan ápolta, gyógyította. Éjeket töltött a nagybeteg mellett s küzdésének meg is lett a kívánt eredménye. Rónay doktor örömmel vette észre, hogy az öreg Daruváry mindjobban lábadozik, erősödik. Nemsokára annyira felgyógyult, hogy kijárhatott a gazdaságba. Ekkor azt kérdezte a kis doktortól, hogy mivel hálálja meg az önfeláldozó ápolást? S a doktor örömtől sugárzó arccal, boldogan lehetett: A Margitka kezével!

Nemsokára meg lett az esküvő s a doktor fiatal nejét boldog otthonába vitte. Rónay doktor a bálványozásig imádta nejét. Boldog családi életet éltek. A fiatal asszonyka szőszke fejéből

Az új csipke-áruházban

KOSSUTH-UTCZA

Turul cipőüzlet mellett.

férfi- és női nap- és esőernyők, ridikülök, husvétii illatszerek, ugyszintén minden más elgondolható elegáns divat- és szükségleti cikkek bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

beli gazdasági egyesületeknél kötelező azonkívül a titkáron kívül még egy másik gazdasági szakképzettséggel bíró egyén alkalmazása.

Hogy ennek az üdvös rendelkezésnek mily következményei lesznek, azt mindenki előre láthatja. A gazdasági egyesületek mozgalmi ezáltal szakszerű irányítást nyernek és meg fog szünni a dillettáns ide-oda kapkodás, a gazdasági egyesületek munkájába minden oldalon bevonul a tervszerűség.

Serényi miniszter ezenkívül az állami segély ellenértéke fejében kikötötte magának, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek pénz- és ügykezelését, valamint működését is fokozottab mértékben ellenőrizhesse. Szem előtt tartotta azonban a gazdasági egyesületek autonómiáját s éppen ezért az ellenőrzési jogot ráruházta a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségére, ami ezáltal mint az ország szívében munkálkodó gazdatársadalmi szervezet jelentékenyebb befolyásra tesz szert, a vidék gazdatársadalmi életének irányítására is. Ez a rendszeresített állami segély azonban teljesen független a gazdasági egyesületek multban is szokásos támogatásától. Serényi miniszter elhatározása tehát merőben új dolog és előreláthatólag nagy kihatású lesz a gazdatársadalmi tevékenység fejlődésére.

Héderváry Bécsben. Héderváry és Lukács a jövő hét folyamán Bécsbe utaznak közös minisztertanácskozásra. Ezen a tanácskozáson a delegációs ügyekkel fognak foglalkozni. Valószínű, hogy a delegációban a magyar kormány álláspontja fog győzni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 13.

Elnök **Návay** Lajos.

A jegyzőkönyv felolvasása után

Kun Béla szólal fel s a jegyzőkönyv hitelesítéséhez csak az esetben járul hozzá, ha a Ház az általa benyújtott indítványokat magáévá teszi. Ezután három indítványt nyújt be.

Szabó János (munkapárti) indítványozza, hogy a Ház a jegyzőkönyvet változatlanul hitelesítse. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Egry Béla hozzájárul Kun Béla benyújtott indítványaihoz illetve módosításaihoz. Kifogásolja, hogy a beadott szavazatok nem a Ház jegyzői, hanem a Ház egyik tisztviselője számlálta meg. Eziránt négy módosítványt nyújt be.

Németh Károly (munkapárti) indítványozza, hogy az Egry Béla által hangoztatottak felett a Ház térjen napirendre. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Návay Lajos elnök: Miután a jegyzőkönyv hitelesítéséhez csak négy képviselő szólhat fel, ennél fogva a jegyzőkönyv hitelesítése feletti vitát bezárom. Felteszem a kérdést, elfogadja illetve hitelesíti-e a Ház a jegyzőkönyvet változatlanul a benyújtott indítványokkal szemben. (Felkiáltások, igen, nem.)

Batthyányi Tivadar gróf a kérdés feltevéséhez szólal fel. Szerinte a kérdéseket külön-külön kell feltenni, hogy a benyújtott módosítványokkal szemben élhessen szavazati jogával. Kéri az elnököt, hogy a kérdéseket ebben az értelemben tegye fel. (Helyeslés balfelől.)

Bakonyi Samu indítványt nyújt be, hogy az elnök a szavazást a jegyzőkönyvvel szemben benyújtott módosítványokra külön-külön rendelje el.

Györffy Gyula azt mondja, hogy a Ház olyan jegyzőkönyvet, amely nem fedi a tényeket, nem hitelesíthet. Indítványozza, hogy a kérdések külön legyenek feltéve szavazásra.

Egry Béla: A jegyzőkönyv hamis ada-

tokat tartalmaz, tehát annak hitelesítéséhez nem járul hozzá.

Eitner Zsigmond: Minthogy a jegyzőkönyv nem felel meg a tényeknek, annak hitelesítéséhez nem járul hozzá.

Ábrahám Dezső hasonló értelemben szólal fel. Ellen indítványt tesz, hogy a kérdések külön-külön tétessenek fel szavazásra.

Kun Béla majd **Jacekó** Pál, **Csermák** Ernő, **Polónyi** Dezső, **Veszprémy** István, **Vertán** Étele szólaltak fel ily értelemben. (A teremben a munkapárt gunyosan éljenez és tapsol.)

Sümei Vilmos (szólásra jelentkezik. A többség gunyos nevetéssel és megjegyzéssel fogadja. Mivel **Sümei** nem tud szóhoz jutni, az elnök az ülést felfüggeszti. Szünet közben éles szóváltás támadt, amelyet azonban a nagy zaj miatt megérteni nem lehetett.)

Az első szünet alatt **Sümei** Vilmos és **Farkas** Pál között a következő jelenet játszódott le:

Farkas Pál (megjegyzést tett Sümegire.)

Sümei Vilmos: Krakéleknek a megjegyzéseire nem reflektálok.

Farkas Pál: Mars kil.

Sümei Vilmos: Maga szemtelen. (Kimegy a teremből.)

Szünet után

Návay Lajos elnök az ülést megnyitja.

Sümei Vilmos a szünet előtti felszólalása alkalmából a munkapárt részéről ért megjegyzésekre szenvedelmes hangon válaszolt, ezért a háztól bocsánatot kér. (Helyeslés.) Kéri az elnököt, hogy a benyújtott módosításokra a szavazást külön-külön rendelje el.

Návay Lajos elnök: Husznál több képviselő zárt ülést kérő ívet adott be, a zárt ülést elrendelem. (A kéréseket kiüritik s az elnök öt percre felfüggeszti az ülést.)

A zárt ülésen

Holló Lajos azt mondta, hogy a munkapárt az ellenzékkel szemben gunyosan viselkedik, azért kértek zárt ülést.

Farkas Pál azt mondja, hogy a jobb oldalon a gunyos magatartást az ellenzék magatartása váltja ki. Nem bizalmi kérdésről, sem politikáról nincs itt már szó, hanem az ellen-

lassankint kitörölődni kezdett a fiatal jogász, a tisztartó fiának az emléke. De még mielőtt teljesen elmosódott volna, közbejött valami, ami megakadályozta azt. . . Ma megjött az ifjú, de már nem mint a fiatal jogász, hanem a kész ember, a végzett ügyvéd. Eljött, hogy megnézze azt, akit először szeretett. Eljött, hogy pár pillanatot kérjen tőle, ahol kitárhatja szívének tengernyi fájdalmait, amikor szívére vetheti hűtlenségét. . .

Rónay doktorné szívében újra feltámadt a régi, az első szerelem. Szívében újra kigyúlt a láng s veszedelmesen lobogni kezdett. És az immár emberré lett fiu könyörgéseire önkéntelenül is igent mondott. . . Megígérte, hogy elmegy a találkára. . .

II.

Rónay doktor falura ment betegeit gyógyítani. Az alkalom kedvező. . .

III.

Karjaiba szorítja a kis fiút, beviszi a szobába s beteszi a bölcsőbe. Forró csókot nyom mosolygó arcára és megyen a rendezvoursra. Az éj gyönyörű. Minden szerelemről beszél, mindegy édes gyönyörűségeket suttog. Minden

boldogságról álmodozik. A hold boldogan mosolyog. Minden boldog, csak ő nem. Erabolták első szerelmétől. . .

De mi ez? Rónayné hirtelen megáll. A lélegzete gyermekirás hangja tölti meg. Riadtan, mozdulatlanul áll pár pillanatig s aztán visszafordul s fut hazafelé, az otthonba, az egyetlen gyermekhez. Szívében felébredt az anyai szeretet, melyet kiölni semmi sem képes, még a fájó emlékezet sem. Egy kicsiny gyermek sirása pillanat alatt kioltotta szívéből a fellobant, a lobogó lángot. . .

Boldogan borul otthon a kicsiny most is mosolygó gyermekre, s a holdsugár által ezüsttel bevont bájos kis arcot a csókok özönével borítja be. . .

Férje csak másnap reggel jött haza. Őszintén elakart mondani neki mindent, de nem merte. Hallgatott s szégyenkezve nézett reá. A doktor el nem tudta gondolni, hogy mi történhetett az elmúlt nap olyasmi, ami elvette felesége örökké vig kedvét, miért néz az ő kis neje szemlélőre reá? . . .

IV.

Másnap délelőtt nagy újság volt a faluban.

Olyasmi történt, ami eddig nem fordult elő Sírvarón. A kis piacon nagy csoport ember álldogált s bámult egy tomboló, mulató társaságon, amely egyik kocsin egy hordót csapra ütve idogált, míg a másik kocsin levő cigányok húzták a jó talpalávaló. búzavarád dalokat. A tisztartó fia volt. Tegnap délután átment a szomszéd községbe, hogy ott gyermekkorai játszótársáival találkozzon, a találkozás örömeinek lumpolás lett a vége. A bor s a cigány tüzes dalai mellett pedig elfeledkezett a találkáról.

Rónay doktorné amikor meghallotta a történeteket nagyot, szabadot lélegzett. Lelke egy kínos teherrel szabadult meg. Mardosta a lelkiismeret, hogy megakarta csalni férjét s hogy nem tett eleget az ígéretnek. S éppen ezért boldogan suttogta:

— Tehát ő sem ment ell. . .

VI.

Kisétált a piac felé, a lumpoló társaságot nézni. Amint ment a kocsi mellett az ügyvéd köszönt neki. Szemrehányóan nézett a köszönőre s aztán büszkén, egy fejbőlintás nélkül ment haza.

Telefon 458.

ALAPÍTOTT 1861.

Telefon 458.

a legnagyobb választék DANIBERG és WALDNER

Bútorokban

WALLERSTEIN FERENC utódai

Zöldfa-utca.

zések hatalmi szemponttal vezérlik. Nem harcoló, hanem tisztességes, becsületes eljárásról lehet csak már szó. (Zaj az ellenzéken.)

Návay rendentasítja Farkast, aki rövidesen betegezi beszédét.

Mády-Kovács János emlékezteti Farkast, hogy a resolúció idején azt mondta, hogy nem tisztességes politikus, aki nem tart a resolúció mellett és inkább leteszi mandátumát, sem hogy elálljon annak követelésétől. Ugy látja Farkas még mindig nem mondott le, pedig a resolúciót is elejtették.

Farkas replikája után Bakonyi Samu és Polónyi Géza szólaltak fel.

Battyhány Tivadar kijelenti, hogy az általános felszólalások alkalmával szó sem volt még az obstrukcióról.

Végül Eitner Zsigmondnak a komáromi választás és Polónyi Dezsőnek a horvát alkotmány felüggasztése tárgyában bejegyzett interpellációját kiadták.

Az ülés ezzel véget ért.

Drágább lett a jég.

— Jogtalan ármegállapítás. —

Vannak olyan szükségletei a közönségnek, amelyekről a hatóságnak kell gondoskodni és pedig haszon nélkül, vagy egyenes ráfizetéssel.

Ilyen szükséglete a közönségnek a jég.

Mikor Nagyvárad városa a jéggyár felállítását elhatározta, nem az a cél vezette a törvényhatóságot, hogy nyereséges vállalatot létesít, hanem a közegészségügy magasabb szempontja lebegett szeme előtt. Ennek kifejezést is adott, sőt még azzal is indokolták a jéggyár szükségességét, hogy megmentsék a város közönségét a magánvállalatok esetleges jégzorsorójától.

Két éven át alkalmazkodott is ehhez a városi jéggyár, annyiban, hogy a jeget elég jutányosan bocsátotta a közönség rendelkezésére s ennek dacára tisztességes polgári haszon jutott a városi pénztárnak is. A közönség szívesen fizette a jég árát, mert tiszta, egészséges jeget kapott s a kiszolgálás ellen sem volt panasza.

Annál meglepőbb volt, hogy most, pár héttel ezelőtt, a jéggyár vezetősége, **Köszeghy** József városi főmérnök ellenjegyzése mellett, körleveleket küldött szét, amelyben tudatja, hogy a jég árát felemelte.

A közönség körében felhangzó panasznak **Czegledy** Jeremiás törvényhatósági bizottsági tag a pénteki városi közgyűlésen kifejezést is adott, s ekkor hallottuk, hogy a városi jéggyár vezetősége túllépte a jégkört, mert kartellbe állott a magánvállalkozással.

Rimler Károly polgármester pedig azon kijelentést tette, hogy a jéggyár vezetősége teljesen önkényesen és jogtalanul változtatta meg a jégárát s a város tanácsa, beszerzendő információk alapján határoz ebben a kérdésben.

Elhisszük, hogy a polgármester ígéretének áll, s a tanács majd intézkedik a dologban, azonban ezt nem tarthatjuk elégnak és pedig két okból.

Először azért, mert a polgármesternek azonnal intézkednie kellett volna, hogy addig is, míg a tanács intézkedik, a jogtalanul és

illetéktelenül felemelt jégárakat ne szedjék; másodsor pedig nem lenne szabad keresztül siklani a kartell kérdésén.

A kartellekről már sokat írtak, de az bizonyos, hogy a kartell a közönség kizsákmányolását célozza és szolgálja. Magánvállalatoknál sem valami szolid dolog, s megakadályozására törvényes intézkedést sürgetnek, sőt már el is készült egy törvényjavaslat. De ettől eltekintve, a hatóságnak, a városnak mint erkölcsi testületnek egyenesen erkölcsi kötelessége, hogy távol tartsa magát minden kartellszerű megállapodástól, összebeszéléstől, mert az erkölcstelen s a közönség kizsákmányolását célozza.

Még inkább áll ez olyan cikkekre, mint a jég, amely fontos közegészségügyi szükséglet, amelyet még ingyen is köteles szükség esetén a szegényeknek kiszolgáltatni.

Kötelessége továbbá a városi tanácsnak, hogy a jövőben megakadályozzon minden olyan hatalmi túltengést, amely olyan jogtalan intézkedéseket tesz, mint most a jég árának felemelése.

Meglátjuk, mi lesz a polgármester eljárásának eredménye, mert ettől függ, hogy a jövő közgyűlésen a törvényhatóság erélyesebb határozatban adjon kifejezést akaratának.

A III. országos katolikus főiskolai diákgyűlés Kassán.

E hó 20-án és 21-én lesz Kassán a harmadik országos katolikus főiskolai diákgyűlés, amely minden ízében fényesnek és impozánsnak ígérkezik.

A gyűlés programja röviden a következő:

Április 20-án délután 3 órakor ünnepélyes *Veni Sancte* szent beszéddel a jogakadémiai (premontrei) templomban, tartja Takács Menyhért dr. jászóvári prépost-prelátus.

Atvonulás zászlók alatt a kassai dómba, Rákóczi fejedelem hamvainak megkoszorozása rövid beszéd kíséretében, végzi Haász Aladár dr., a budapesti Szent Imre-Kör tiszteleti elnöke.

I. Ertekezlet.

1. Délután 4 órakor a vármegyeháza nagytermében a Diákgyűlést megnyitja Fischer-Colbrie Agost dr., kassai püspök, egyszersmind kihirdeti az előzetesen megállapított munkarendet.

2. A kassai főiskolai polgárság nevében **Széchenyi György** gróf, a kassai Szent Imre Kör elnöke üdvözlő a vendégeket, akiknek nevében a vendégek megbízottja válaszol.

Este 9 órakor ismerkedési est a Kassai Katolikus Legényegylet nagytermében (hideg bufféval, teával és szabad kabaréval), melyen az összes résztvevő egyetemi és főiskolai hallgatók a rendező bizottság szívesen látott vendégei lesznek. Résztvételi díj mások számára 2 korona.

Azután előadásokat tartanak még dr. **Bernolák** Nándor, **Kőrödi Katona** János és **Borovánszky** György.

Április 21-én, vasárnap reggel nyolc órakor csendes szent mise a Dómban, fakultatív közös szent áldozással és beszéddel, melyet Majláth K. Gusztáv gróf erdélyi püspök végzi.

II. Ertekezlet.

1. Délelőtti 10 órakor a II. értekezletet ünnepi beszéddel megnyitja Windisch Graetz Lajos herceg.

Előadásokat tartanak Válya Gyula, Laurencsik Béla, Endrey Béla, Urbán Gusztáv főiskolai hallgatók.

A diákgyűlést bezárja Fischer Colbrie Agost dr.

Este 8 órakor az Országos diákgyűlés ünnepélye, melynek műsorából kiemeljük **Ap-ponyi** Albert gróf és **Glattfelder** Gyula dr. beszédét, azután **Szentlélek** Kálmán nagyváradi joghallgató szavaltát, aki **Sik** Sándor kuruc tábori dal c. költeményét szavalja.

Az országos diákgyűlés ünnepélye után a kassai Szent Imre-Kör a kongresszus résztvevőinek tiszteletére táncmulatságot rendez.

A kongresszus céljaira ujabban a következők juttattak adományokat **Szilágyi** Dózsa kezeihez: dr. **Kollányi** Ferenc és **Grócs** Béla 40—40, dr. **Bundala** Mihály, **Bunyitay** Vince és **Karsch** Lollion katonák 20—20 koronát.

Árviz Ermihályfalván.

A szatmármegyei árviz ugylátszik nem elégtel meg az ottani pusztításokat és most hirtelen Biharba is átcsapott. A megáradt **Krasna** ugyanis előtötte vizével az Ér medrét is s annak vizét annyira megduzzasztotta, hogy a normális viszonyok közben nagyon békés kis víz, most valóságos réme lett a környéknek. Legnagyobb veszély fenyegeti **Ermihályfalvát**. Tegnap az ermihályfalva—ottományi vicinális ut nyolcadik kilométerénél az Ér nemcsak kilépett medréből, de az országutat is átszakította és előtötte az egész vidéket.

A víz behatolt Ermihályfalvára is, ahol érthető rémületet idézett elő. Tegnap éjjel a víz 35 centimétert nőtt. Jelenleg víz alatt van az ermihályfalvai vásártér teljesen. Itt oly nagy a víz, hogy csakcsolnakkal tudnak közlekedni az emberek. A vásártér ugyanis a legalacsonyabb fekvésű helye Ermihályfalvának. A közeli házak szintén vízzel vannak telve. — A lakosság a főszolgabíróhoz folyamodott segítségért.

A községnek különben ezt az állandóan fenyegetett részét épen most akarták rendezni oly formán, hogy a vásártérről vízlevezető csatornákat készítenek. A munkálatokat azonban nem tudják megvalósítani, mert a felgyülemlt vizet nincs hova vezetni, s így várni kell míg a víz teljesen elapad.

Az árviz előtötte Ermihályfalvának a vasúthoz vezető részét is. Itt azonban még károkat nem okozott. Az épületekben, valamint a vetésekben, sajnos az árviz eddig nagy károkat okozott, mert a sebes vízfolyás elsodort mindent.

A lakosság meg van rémülve, mert a helyzet javulására egyáltalán nincs kilátás. Sőt az egyre tartó kedvezőtlen idő még jobban táplálja a szorongatott emberek kétségbeesését. Ha az idő hamarosan jóra nem fordul és a folyók apadása gyorsan be nem következik az Ér vidékét beláthatatlan károk érik.

A legújabb tavaszi czipő újdonságok

MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.
Szabott gyári egységárak.
Telefon 687

Telefon 687.

Kedvezően a *Bérettyő* állása is, mely a sok esőzés következtében szintén átlépte medrét, azonban itt komolyabb károk még nincsenek.

A vármegye más vidékén szintén fenyeget az árvíz. Több hegyi patak van megáradva s állandóan kiöntéssel fenyeget.

Mindenütt az idő kedvezőre való fordulását várják.

Sportünnepek Nagy-Váradon.

Az angol amatőrök és a NAC versenye.

Ünnepnapokat ér városunk sport társadalma, sőt az egész modern város polgársága. A husvéti és a tegnapi események sportkrónikánk legragyogóbb lapjait tessük, de egyszersmind városunk újabbkori történetébe is piros betűkkel lesznek bejegyezve. Még el sem mosódott a husvéti napok kellemes emléke s egy héttel ezen esemény után egy még nevezetesebb szenzáció lett esztályrészünk a sportpályán.

Tegnap óta a nagy angol nemzet, a hős Albion derék, edzett fiainak babérkoszorus csapata időzik falaink között. Hódító Vilmos utódainak erőselekkü kis csapata a sport hódító erejével járja be az országokat, Európa fényes metropolisait és a nyugat kulturálmáinak népei virágát és babért szórják az utjukra. Diadal utján tegnap megállt egy percre ez a csapat Európa keleti csúcán, a magyar Birminghamban.

Városunk intelligens, finom érzékű polgársága értékelni tudja ezen utnak fontosságát. Öröme nagy, hogy városunk ezen utnak egyik állomása lett. De Nagy-Várad nemcsak a sport bajnokai, a nemes hagyományokat konzerváló angol nemzet fiait, hanem a nehéz napokban nemzetünkkel rokonszenvező, a szabadságharc számkivetettjeit, a magyar emigránsokat befogadó nemeslelkű angol nép derék fiait is látja vendégeinkben és ünnepli őket azért is, hogy meghálálja a történelmi barátságot, melyet a mi népünk iránt atyáik tanusítottak.

Sportszempontból pláne epochális a tegnapi nap. A kontinensen az angol nép őszi legintenzívebben a sportfajokat. Ők az ujkori nemzetek közt azok, kik az ókorban a sportaiak voltak.

A lélek és test harmonikus kultuszának művelése közben egyik nemzeti játékukat a labdarugást is művészi fokra emelték.

Tegnap volt alkalmunk először gyönyörködni abban a klasszikus tökéletességű játékban, a hogyan azt csak az angolok tudják bemutatni.

A várva-várt sport élvezetet a kritikus idő majd elrontotta. A reggel tiszta égbolt később bevonult. Annyi epedő tekintet rég nem irányult az ég felé, mint a verseny napján, mintha csillagvizsgáló lett volna az egész város. A metsző hidegben aztán 1 óra tájban valóságos hóvihart tombolt, de egy óra múlva áprilisi szeszélye ismét jó időt, napfényt hozott.

Változó idő dacára nagy közönség jelent meg a verseny helyén, ámbar igen drága volt a mulatság. A tribün és a fentartott helyeket előkelő közönség foglalta el, az álló helyeken nyüzsgöttek a diákok és apró sportsmanok.

Ünnepélyes hangulat uralkodott a sporttérben: Izgatottan várták a nap hőseit, amint a

felek a pályán megjelentek. *Stotter* a váradi kapitány rövid angol beszéddel üdvözölte a vendégeket Hurráh és éljen rá a harsogó válassz. A sipszóra megindul a nevezetes játszma. Az angolok főlénye és szépszjátéka rögtön feltűnik, a váradi azonban olyan agilisán mozognak, hogy mintegy 20 percig nemesik goal. Erre erősítik az angolok az iramot és 2 goalt hamarosan beadoak, a váradiak minden erejüket megfeszítették, de Niessner szép berohanásából eredő lövést kivédik, a féldél végéig állandóan a váradi kapu van támadás alatt és Sisi minden hősie mentés dacára még 2 goal esik. Szünet után már április is beáll partnernek, egész idő alatt sűrűn esett a hó és téli tájképet varázsolt a pályára.

A nagy csatákban igen nehéz, főleg a váradiaknak a játék, az angolok otthonosabbak az ilyen talajon, de azért egy-két ügyes támadást mégis vezettek Niessner, Vécsey és Szkriván, közvetlen a kapu elé is jutottak, azonban a lövést izga ottságokban elhibázták. Legtöbb dolga a szegény Sisinek akadt, ki igen sok lövést mentett, azonban a rávetések alkalmával valással megfűrdött a hóban. A közönség az angolok mesteri játékát többször megtapsolta. Briliáns összjátékok és szép kombinációk bravuros kivitele valóságos látványosság. A verseny azt a benyomást tette, mintha mesterek játszanának a tanítványokkal, reméljük a leckéből a NAC levonja a tanuságot. A végeredmény 8:0 még nem volna olyan diszkreditáló, de a stílusa imponáló. A mieink közül az angolokkal szemben legszebben játszott Niessner, elég jó volt Vécsey, Szkriván és Szüts. Sisi igen jó kapus volt, csak kelletténél többször jutott ki a kapuból.

Este a vendégek tiszteletére a színházban előadás volt, mely alkalmával a Leányvásárt adták igen nagy érdeklődés mellett. As előadás után bankett volt, melyen több pohárköszöntő hangzott el.

Nagy tűzvész Henkeresen.

Leégett husz ház.

A vaskóbi járás egyik eldugott kisközségéből honnan a mostani időjárás mellett még ember is alig került ki a szomszédos községbe, tegnap rémes eset híret közölte az előjáróság a vaskóbi főszolgabíróval. Az előjáróság jelentése arról számolt be, hogy kedden délután a kisközségnek egyharmada teljesen elpusztult. Jellemző a biharmegyei állapotokra, hogy egy község egyharmadának teljes pusztulásáról csak napok óta tudhat meg valamit a legilletékesebb hatóság és a járási főszolgabíró.

A nagyarányu tűzről, melyhez hasonló az utóbbi időben még nem pusztított Biharmegyében, tudósítunk a következőket jelenti:

Kedden délután 4 órakor, amikor a nyugati szél teljes erővel dühöngött egyszerre felütötte fejét a veres kakas *Henkeres* községben. A lángok *Sztán Bulka* Tivadar háza tetején csapott fel. Nyomban megkonduktak a görög keleti templom harangjai s a község minden lakója talpon volt. Pillanatok műve volt csupán és már *Sztán* házáról a lángok átcaptak a szomszéd házára. Rémes jelenetek voltak, amik ezután történtek.

A lángok ropogva emésztették a szalmafedeles házakat. Az emberek kétségbeesve, szinte tehetetlenül őrlöngve futkostak az utcán. A tűz pattogva, fojtó füstben lépett át más-

más házra. Már tíz ház égett minden melléképületével és még nem tudtak gátat vetni az elemek pusztításának. Leírhatatlan az az állapot ami itt uralkodott.

A szél bömbölve fél háztetőket röpitett át égve a szomszédos házakra, melyeknek tulajdonosai kezeiket tördelve segítségért az Istenhez folyamodtak. Eközben rémesen szinte jajgatva bugott a vészharang kongása, összegyűlve a recsegve omló házak félelmes zajával. Víz sehol sincs. Az az egy pár ember, aki nagy erővel igyekszik a tüzet megfékezni, vasvillával és baltával van felfegyverkezve.

Végre is minden kísérletezés hiába valónak bizonyul és az emberek saját káraik védelmére sietnek. A háztetőkhöz lapátokkal s villákkal jelennek meg s a lehulló szikrákat szétverik, vagy a már meggyújtott szalmát kitépik s így akadályozzák meg a pusztulás tovább terjedését.

Ejjel van. Az éjfélt is nagyon közel s a község még mindég ég. Segítség sehonnan sem érkezik. Az emberek már elvannak készülve mindenre s érzéketlenül nézik a lobogó tüzet, mely egyre terjed. Ejjélkor megszűnik a szél s a tűz is mintha elfáradna nem terjed tovább. Husz ház pusztult el. A pusztulás helyén csupa szén és hamu minden. A tűzben a melléképületek is elhamvadtak. Elpusztultak az összes gazdasági felszerelések, magvak, takarmánykészlet s ib.

A husz ház gazdája teljesen földön futó lett, mert semmi sem volt biztosítva. A tűzről jelentést tettek a főszolgabíróknak, ahol nyomban elrendelték a tűzvizsgálatot. A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a tűz gondatlanság folytán keletkezett. Sztán udvarán ugyanis a gyermekek gyulával játszottak egy szénaboglya mellett s ebből keletkezett a tűz.

A károultak segélyezésére hatósági uton fognak lépéseket tenni.

UJDONSÁGOK.

A Népszövetség ébredése.

El-elgondolkozom sokszor: Istenem milyen furcsák is az emberek! Sokból a gyávaság csinálja a bátrát, de sajnos többen vannak, akik saját meggyőződésük, saját énjük megtagadásával nem is mernek bátran, nyílt sisakkal az igazság sorompójába lépni. Amit ellenük tesznek, ellenük csinálnak, az minden jó. Ellenünk intézményei elé csak pálmákat lehet dobálni, de ha az igazi felebaráti szeretet, a Kris tusi charitás jegyében csak bármit is merészkedjünk mi alkotni, még gögicselő csecsemő korában rákiáltják: *Fessisd meg!*

Hát nem humánus intézmény-e, nem megbecsülhetetlen jótétemények kutforrása-e a mi gögicselő csecsemőnk a: Kath. Népszövetség? Célját, törekvését talán fölösleges is magyarázgatni.

Sajnálandó az, aki nem ismeri...

Legfőbb célja a mi legszebb is: igazságért küzdő hiveiben a szent áhitat ápolása, az alvó, katholicizmusnak a trespedségből való felrázása s ezzel jót árasztani az egész világra,

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-fele

Használata valódi áldás gyomorba-josoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűvíz

Az elrontott gyomort 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

mert a Népszövetség az, melynek minden igaz leve egy-egy felesküldött katonája a szeretetnek.

Küzdenek ellenünk, de hiába! Mi megyünk a magunk utján és győzni fogunk, Győzünk kell, mert erőt és kitartást ad nekünk az az igaz szeretet, melynek oltalma alatt harcba szállunk.

Ma már Nagyváradon is alakulóban van a Népszövetség. Megkésve ugyan, de nem elkésvel Ertekezletet tartanak ma is s biztos lépésekkel, tisztes eszközökkel haladnak a megalakulás stádiuma felé.

Üdvözöljük a kezdeményezőket és üdvözöljük azokat a lelkes és már is tekintélyes számú támogatókat, akik a Népszövetség szent harcát, keresztes háboruját diadalra fogják segíteni. Mert elmaradhatatlan a diadal, mert velünk van az igazság.

Ugy legyen!

Szabados Pál.

* **A püspök rokonai Nagyváradon.** Gróf Erdődy Gyuláné szül. gr. Széchényi Emma, gr. Zichy Fridosné sz. gr. Széchényi Marietta, gr. Zichy Fridos, gr. Széchényi Jenő és gróf Erdődy Lajos tegnap este gr. Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök látogatására Nagyváradra érkeztek.

* **Az oltáregyesület ajtatossága.** A nagyváradai oltáregyesület szentségimádással egybekötött ajtatosságát ma vasárnap az olasz plébániái templomban tartja meg. Reggel 7 órakor szentségkítétel, szentmise; délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise és szent beszéd, délután 5 órakor szent beszéd, liturgia és szentségbetétel.

* **Népszövetségi értekezlet.** A nagyváradai katolikus népszövetség tárgyában vasárnap délután fél öt órakor a Kath. Kőr. helyiségében szervező bizottsági ülés lesz, melyre a taggyűjtők szíveskedjenek megjelenni.

* **Makay József betegsége.** Őszinte részvétellel értesülünk, hogy Makay József papnöveldéi igazgató súlyos betegen fekszik Budapesten, a Metropol szállodában, sőt tegnap annyira rosszul lett, hogy a legrosszabbtól lehetett tartani s távirati értesítés érkezett a szeminárium igazgatóságához, hogy a súlyos beteg vice rector utolsó perceit éli. A hír vétele után dr. Lányi József tinini püspök, papnöveldéi igazgató, valamint Makay édesanyja és sógora felutaztak a beteghez s ha még nem késő, haza szállítsák. Makay József már évek óta súlyos beteg, több ízben volt Karlsbadban, de súlyos bajára nem talált gyógyulást. Pár nappal ezelőtt azon célból utazott fel Budapestre, hogy egyetemi tanárokkal vizsgáltassa meg magát s kérje ki azok véleményüket betegségének gyógyítására nézve. A lesújtó hír széles körben őszinte részvételt keltett.

* **Vilamos áramszünet.** A városi vilamosmű igazgatója ez uton értesíti az áramfogyasztó közönséget, hogy ma, vasárnap délután fél 1 órától fél 2 óráig az áramszolgáltatás, a kapcsolótáblán végzendő munkálatok miatt, szünetelni fog. Ez azonban a villamosvasut forgalmát nem érinti.

* **Domokos Gáspár, a szabadgondolkodó.** A fővárosi lapok bizonyos Domokos Gáspár nevű budapesti magánzóról emlékeznek meg, aki előbb elköltötte felesége hozományának legnagyobb részét, mire az asszony ott hagyta. Domokos erőszakkal visszarabolta a feleségét s a cselédszobába zárta, hogy azu-

tán szanatóriumba vitesse, gondnokság alá helyeztesse s így megint hozzájusson a vagyonhoz. Az asszony rokonai azonban megtudták a dolgot s kiszabadították a szerencsétlent, egyben Domokos Gáspár ellen megindították a bűnvádi eljárást. Ennek a Domokos Gáspárnak a neve nem ismeretlen Nagyváradon. Itt járt iskolába s osztálytársai előtt erősen tüntetett — mint szabadgondolkodó. Allandóan témája volt a vallásgunyolás és legfőbb szórakozása volt: a hittanórákon ballottak kicsufolása. Később Budapesten köpenyt fordított s mikor a diákkongresszus volt Nagyváradon, Domokos mint budapesti jogász vendég, színelég antiszemita adta ki magát. Ugy látszik, ezt nem jó üzletnek látta, mert azóta ismét a szabadgondolat és független erkölcs hívének tért vissza. Egyszer már állott büntető bíróság előtt, most megint arra felé indul — de azért ő szabadon gondolkodik. Egyelőre csakugyan szabadon.

* **Halálozások.** Mosny Györgyné szül. Cservenka Paula életének 43-ik évében, Budapesten elhunyt. Temetése ma vasárnap délután 5 órakor fog a helybeli vasúti pályaudvarról a róm. kath. egyház szertartása szerint végbemenni. — Bekéfy Sándorné szül. Strausz Irén élete 43. évében tegnap elhunyt. Temetése holnap április 15 én délelőtt 10 órakor lesz a Rákóczi-úti Gerliczy-udvarból.

* **Sikkasztó bíró.** Argyelán Elek éleddiszurdoi bíró tavaly új házzsámítáblákat rendelt a községnek. Be is szedte a táblák árát a lakosoktól, de nem küldte be a pénzt a szállító kereskedőnek. Már már kezdett feledékenységre menni a dolog, amikor a kereskedő felszólította Eleddiszurdok községét, hogy a házzsámítáblák árát, 76 koronát fizesse meg. Argyelán Elek a felszólító levelet zs-bébe gyűrte s nem törődött a dologgal. A cég megun a várakozást s beperelte a községet. Így tudódott ki a sikkasztás. Az éleddiszurdoi bírósággal azonnal megkezdte a vizsgálatot s bejelentette az esetet az alispánnak.

* **Ezüstlakodalom.** Koós László városi kézbesítő a napokban tartotta meg ezüstkakodalmát nejevel Szabó Ilmával. A sokat szenvedett, de az élet viharaiiban helyüket mindig Istenben vetett bizalommal megálló jubiánus házaspárt számosan keresték fel ez alkalommal a rokonság és ismerősök köréből jó kívánságaikkal. Ugy látszik, az Ur megelégedé immár szenvedéseiket, mert a 10 év óta betegen fekvő feleség a napokban már felkelt és járhatott is.

* **Rablás lopott fogattal.** Nem mindennapi eset foglalkoztatja jelenleg a belényesi csendőrséget. Tudósítónk jelentése szerint a belényesi végrehajtó tegnapelőtt vidéken volt elfoglalva, hova saját kocsján ment ki. Hazajövet Belényesen leszállott a kocsiról és a kocsisnak meghagyta, hogy a lovakat hajtsa haza. A kocsis azonban a helyett, hogy egyenesen haza ment volna, utközben egy korcsma előtt állott meg és a kocsit őrizetlenül hagyva betért a korcsmába, ahol addig idogált míg teljesen le nem itta magát. Ittas állapotban a kocsis a kocsi meléi feküdt és elaludt. Ezt az alkalmat használta fel Barkó Sándor a belényesi gyepmesternél alkalmazott cigány legény arra, hogy a fogatát ellopja. Fényes nappal az utcán járó-kelők szemeláttára ült fel Barkó a kocsira és a lovak közé csapva a kocsival Belényesről elmenekült. A kocsis felébredve lármát csapott, majd a csendőrségre ment s jelentést tett a lopásról. Azonnal megindult a tolvaj keresése. A csendőrök mindenütt nyomon követtek a tolvajt. A vakmerő cigánynak ez alatt alkalmat volt egy házat kifosztani. Utközben ugyanis Rény község felé menekült a cigány. Rényben egy magányosan álló ház előtt állott meg és bemélt a lakásba, ahol

épen nem volt edahaza senki. Ezt az alkalmat kihasználva a cigány a lakást kitesztotta. A lopott holmikat a kocsira rakta és menekült tovább. A csendőrök mindenütt nyomon követtek a betörőt, akit Nagyhalom községben utól is értek. A cigány itt épen a korcsmárosnak akarta eladni a lopott fogatát, az utközben rabolt holmik felett pedig valóságos vásárt rendezett. A csendőrök még időjében érkeztek: a cigányt elfogták. A vakmerő cigány legényt tegnap vissza is vitték Belényesbe, ahol lezárták.

* **A rézbányai gyilkosság.** A rézbányai titokzatos gyilkosság ügyét még mindig a legötötebb homály fedi. A csendőrség semmiféle eredményt sem tud provokálni. Zavarja a nyomozást az is, hogy a meggyilkolt embernél még 20 koronát találtak. Ezt különben azzal magyarázzák a csendőrök, hogy az ütések után a bányász még védte volna magát és talán menekült is. Sőt még az sincs kizárva, hogy a bányász menekülés közben esett a patakba. Tanádoói pedig a menekülés láttára futásnak eredtek. Nagy baj, hogy az eső és hó a feltételezhető dulakodás nyomait teljesen eltüntették. A csendőrség már le is mondott az eredményről.

* **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A »Közgazdaság« rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki a célből hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés-elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivér és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a »Minerva« általános biztosító részvénytársaság számára. A nagyváradai főügynökség Kurländer és Ullmann.

* **Áprilisi baballa.** Én nem tudom kérem, hogy más hogy van vele, de én egészen akaratlanul is valami titkos erejű kabalát látok abban, hogy ilyen cudar és kiszámíthatatlan időben az ember irjon az időről. Irjon sokat, gunyolódva, viccesen, kedélyesen vagy bosszankodva, türelmesen vagy türelmellenül: az nem jön számításba! Csak irjon, beszéljen, tecsegen róla, tegyen úgy, mintha mindig a legfrissebb szenzációja volna, hogy most például kővér, duzzadt hópelyhek hullanak, örüljön neki, hogy olyan nyugodt havasi tájaknak néznek ki a parkok. De leghatásosabb ellenszernek mégis azt tartom, hogy ilyenkor sorra kell intjüvolni a meteorológiai intézetek tudósait.

A véleményeikre rendszeren fényesen rációfól az idő. Es aznyi bosszuság között miértne mulasson az ember órajtuk. Mert az a fő, kérem szépen, hogy az ember főténnyel viselkedjék ezzel a kiálhatatlan idővel szemben.

Azt mondják talán, hogy én bosszankodom amiatt, hogy újra fűteni kell a hónapos szobámat? . . . Dehogy. Nevetek, kérem. Nevetek és egyszerűen bemegyek a kávéházba, ahol fizetek feketéért 52 fillért, a cigánynak adok háromszor 10—10 fillért, az ujságos gyereknek 20 fillért azért, hogy kerít nekem egy Estet, a szivarosnak két regalitásért 40 fillér, ha jó szívem van, akkor a vakoknak is dobok tíz fillért, s a ruhatárosnak szégyel az ember kevesebbet adni három piculánál, végre rendszeren van az ajtóban is valaki, aki kinyitja és beteszi utánam az ajtót ez is belekerül tíz fillérbe. Az egész semmiség: 2 korona 22 fillér. Mi ez egy szerény igényű jogásznak? . . . De fát nem veszek! . . . Ilyen gyenge szívű nem vagyok!

Persze vagy újra kitavasodik és akkor nem vágyik az ember a meleg szoba után, vagy pedig elfogy a pénzem. Az utóbbira több az eshetőség és ha még akkor is fog tartani ez a tavaszi tél, akkor egyszerűen előveszem a téli programomat: redakció után beülök a puha meleg színházba, ami nem kerül pénzbe.

* **Al Tisza Lajos** A váci rendőrkapitányi hivatali körösvényében értesíti a nagyváradi rendőrséget, hogy ott folyó 1-én éjjel fél 11 órakor Budapestről érkezett vonatról leszállítottak egy jegy nélkül utazott egyént, ki a kikérdésekre annál egyebet nem beszél, mint hogy ő gróf **Tisza Lajos**. Az említett egyén 40 év körül, középnél magasabb termetű, hosszas sárgás arcu, fekete haja, barna bajszu, szakálla fekete, őszülőben. Feje a homlok felett kopaszodóban. Ruházata: barna kabát, mellény és nadrág, szürke felöltő, fekete kemény kalap, fekete tűzős cipő, fehér pimasz cipő, benne T. A. betűk. Fehér székendőjében ótágu korona és A. L. betűk, fehér cernával kivarra. Az említett egyén személyazonosságát a váci rendőrkapitányi hivatal ezideig még nem tudta megállapítani.

* **Modern uri fodrászat, manicűr, pedicűr, villanyos arcsmassage és olvasóterem** Nagy Sándor-u. 4. MARTON JOZSEF. Telefon sz. 775.

x **Nincs itt a vadászat!!** Megkezdődött a tilalmi időszak, de az igazi vadász most már fokozott buzgalommal irtja a ragadozó vadakat s ha kellő sikert akar elérni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezze be szakembernél. Továbbá a legalkalmasabb idő a fegyverek teljes rendbehozására most van, míg a szalonkázás meg nem jön, tehát mindenkinek saját érdeke, hogy fegyvere rendben legyen mire újból szüksége lesz rá. A legelőkelőbb fegyvergyárosok fegyverei állandóan nagy választékban kezeség mellett található LADÁNYI JÓZSEF puskaművesnél, Nagyvárad, Rákóczi-ut, Moskovics palota. M. kir. löporáruda. Telefon 269. — Tanoncz felvétetik.

x **Árajánlat!** Biharmegye egyik legnagyobb csemege áruházából. Így tehát főlegesen már Triest, Fiume vagy Budapestről hozatni árukat, mert városunkban az ismert **Aszódi**-cégnél a következő cikkek állnak a nagyközönség rendelkezésére: Kávék csakis nemes fajokból egynegyed kiló 1 kor., Szardínia uszonára 1 doboz 28 fill., Bihari pont 1 doboz 48 fill., Pisztráng eredeti 80 fill., Francia szardíniák, Ossee file göngyherring, minden féle halconservék. **Aszódi** cég elég garancia arra hogy mindent jót és olcsót ad. Főüzlet: **Kossuth-utca**. Fióküzlet: **Kert-utca**. Husvétli tojás cukorkák a legolcsóbban.

**URIDIVAT ÉS FEHÉRNEMŰ
KÜLÖNLEGESSÉGEK
LENGYEL
URI DIVAT ÜZLETÉBEN**

Bémer-tér 1. Telefon 12-48.

**SELYEM TRIKÓ, GUMI TRIKÓ ÉS
HALCSONTNÉLKÜLI FÜZŐ**
eredeti párisi szabadalmazott gyártmány, csak

Rosenzweig Rózánál

kapható. Szalárdi-utca 9.

x **Előre haladot** koromnál fogva eladom a tulajdonomat képező Kálvária hegy alatt fekvő nyári vendéglői üzletem, mintegy 2000 négyszög méter földterülettel a rajta levő nyaralónak is használható nagy üveg szállalával a szálla végében levő fedett kuglizóval és a miniszter által hához kötött italmérési joggal együtt, vagy e nélkül. Az utca vonal beépíthető pusztá-telek egész a vasutvonal határáig. Értekezhetni Vizvezeték-utca 36. házszám alatt Kárger Sándor tulajdonossal.

Rimanóczy bútorgyár.

:- Állandó bútorkiállítás. :-

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczi-ut, saját ház.

:- TELEFON: 796. :-

Költségvetés díjtalan.

Különleges felöltők, kosztümök, blouzok és gyermekruhák a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában

Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Damjanich-utca 1a sz. em.

Kieszközöl

törlesztéses és jelzálog kölcsönöket,

Financirozza HÁZAK VÉTELET és ELADÁSÁT

és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSÓ KÖLCSÖNT folyósítat.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes kézi munkáktól. Bóvli árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Figyeljünk a cégre.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap délután: Babuska; este: Berkovits és Társa. (Bemutató.)

Hétfő: Berkovits és Társa.

Kedd: Berkovits és Társa.

Szerda: Berkovits és Társa.

Csütörtök d. u. Ijúsági előadás: Falu-

rossza; este: Eva boszorkány.

Péntek: Luxemburg grófja.

Szombat: Rablólovag

Vasárnap délután: Ártatlan Zsuzsi; este; A frankfurtik. (Bemutató.)

Berkovits és Társa Ma ismét eredeti operett bemutató lesz a Szigligeti színházban. A múlt évi bécsi szezon egyik legnagyobb sikerű mulatságos operettjét Berkovits és Társát adják először magyar színpadon. A mulatságos darab zenéjét Reiman Rudolf ez a hirtelen népszerűvé lett fiatal bécsi zeneszerző írta. A darab főszerepei a legjobb kezekben vannak Zsigmondny Anra, Aranyossy Nusi, Medgyaszay, Leövey, Gózon pompás szerepekhez jutnak. Kétségtelen, hogy a darabnak zajos nagy sikere lesz.

Babuska. Ma délután félhelyárakkal a Babuskát ezt a népszerű, gyönyörű muzsikájú látványos operettet játsszák. Az érdeklődés oly nagy, hogy már a jegyeket mind elkapták.

Várady Aladár itthon. Pénteken este »Luxemburg gróf«-ját ismét Várady Aladár a Szigligeti színház közkedvelt kiváló karmestere dirigálja. Várady Aladár megrongált egészsége helyreállítása miatt hosszas szabadságát Olaszországban töltötte. Az üdülés nagy hasznára volt a kiváló karmesternek, aki viruló egészségben tegnap érkezett haza Nagyváradra.

Sziggyártó és nyerges üzlet
Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapest és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő uri kocsizó, lovagló és ígás lószerszámokat a legelőkelőbb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos árak mellett. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
sziggyártó és nyerges.

EGYESÜLETEK.

A Népművelési egyesület közgyűlése. A Biharvármegyei Népművelési Egyesület évi rendes közgyűlése folyó hó **április 28-án, vasárnap,** délelő 11 órakor a vármegyei ház nagytermében fog megtartatni, mely közgyűlésre az egyesület összes alapító, rendes, pártoló és működő tagjait tisztelettel meghívom.

A gyűlés tárgyai: 1. A választmány jelentése az egyesület 1911 évi működéséről. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése, 3. a 1912 évi költségvetésről. 4. A számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Esetleges indítványok. Az alapszabályok 19. § a d pontja értelmében minden indítvány a közgyűlést megelőzőleg 8 nap-

pal, írásban és megokolva a választmányhoz adandó be. Nagyvárad, 1912. április 9. Fráter Barnabás, egyesületi elnök.

A Csarnok közgyűlése. A Nagyvárad-i Kereskedelmi Csarnok ma vasárnap délután 3 órakor tartja meg 43. évi rendszeres közgyűlését saját helyiségében. E közgyűlés tölti be azon nyolc választmányi tagnak állását, akiknek mandátuma lejárt. Ez állásokat Andrényi Gusztáv, Berger Gyula, Bogdán Jenő, Huzella Gyula, Markbreit Sándor, Mihály Pál, dr. Moskovits Miklós és Wechsler Adolf töltötték be, akik az alapszabályok értelmében újra választhatók.

A kereskedelmi alkalmazottak szervezkedése. Legújabbán a kereskedelmi alkalmazottak ajkáról hangzik fel a panaszszó. Megelégtették eddigi helyzetüket és segíteni akarnak önmagukon. A szervező bizottság ma délelőtt a kereskedelmi és iparkamara nagytermében gyűlést hívott egybe. A gyűlés célja a 7 órai záróra kivívása. Érdekes, hogy a szervező bizottság meghívójában sztrájkoló újságírókra és tanulókra (!) hivatkozik.

SPORT.

A V. velencei Athletikai klub alakuló gyűlése. Várad-Velencén a népszerű football játék kultiválására immár a második egyesület van alakulóban. Az első a Törökösök volt, mely már nyilvános mérkőzésen is elég sikerrel szerepelt. Az új egyesület szervezői ma este 8 órára a Váradvelencei Polgári Körben rendkívüli közgyűlést hívtak egybe s ezen mondják ki a megalakulást.

NYILTTÉR.

Dr. Némethy Ferenc

ügyvéd

irodáját a Bémer-téren, a Kolozsváry palotában megnyitotta.

Figyelmeztetés!!

A serfogyasztási idény beálltával van szerencsénk a t. c. fogyasztó közönséget értesíteni, hogy

eredeti töltésű DRÉHER-fele palacksernek

csak az tekintendő, melynek üvegén és bádogdugóján

jelzésű védjegyünk látható.

Kérjük ezt figyelemmel kíséreni.

Teljes tisztelettel

Bognár és Szántó.

PÉNZ

Olcsó

tőketörlesztéses kölcsönöket

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti.

Földbirtok parcellázását

saját költségén elvállalja és finanszírozza.

Faludi Ignác utóda

BARNA ARTHUR

bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája

NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCA 2-ik SZÁM.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddás nélkül is készít **kitünő hirt** nevű

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

Igazságszolgáltatás.

Megölte a testvérét.

Rémes gyilkosság történt Kiskök községben ez év január 16-án. Mánya Mihály jómódu falusi szabó a korcsmában idogált, amikor meglátta a testvére, Mánya Gábor, aki szidni kezdte Mihályt, hogy minden pénzt a korcsmára költi. Mánya Gábor azután egész nyugodtan hazament. A testvére még este 11 óráig maradt a korcsmában, azután ő is elment haza. Egy házban laktak, az édes apjuk, Mánya Gábor házában. Mihály azután meglehetősen ittas állapotban bement Gábor szobájába, aki akkor már lefeküdt és rátámadt a testvére, amiért az őt a korcsmában szidalmazni merete. Azután kirántotta a bicskáját és többször beleszúrta a védtelen Gábor testébe, sőt dühében Mánya Gábor feleségét, Kriszte Máriát is összeszurkálta. Gábor aztán a sérülésekre rövid időn belehalt. Tegnap állott e bűnéért az esküdtségi bíróság előtt Mánya Mihály. Az esküdtek egy rendbeli halált okozó súlyos testi sértés és egy rendbeli súlyos testi sértés bűntettében bűnösnek mondták ki a vádlottat és ezért a bíróság 7 évi fegyházra ítélte.

A jegyző és a postamesternő. Érdekes rágalmazási pert tárgyalt az egész tegnapi nap folyamán a nagyvárad-i kir. törvényszék büntetőbíróháza. Tomutza Vazul tótvárad-i jegyző feljelentést tett Schlézinger Janka odaváló postamesternő ellen a nagyvárad-i postaigazgatósághoz még 1908. év december 21-én, amelyben előadta, hogy a postamesternő többféle visszaéléseket követett el. Felbontotta a leveleket,

későn kézbesítette a leveleket és csomagokat. Az igazgatóság elrendelte a fegyelmi vizsgálatot és annak mezejítésével Hollós Józsefet biztá meg. A vizsgálat nem találta beigazoltnak a vádakokat. A vizsgálat megszüntetése után hivatalból üldözendő rágalmazás miatt megindult az eljárás Tomutza Vazul ellen. A jegyző kérte a valódiság bizonyítását, amit a törvényszék el is rendelt. Tegnap volt ez ügyben a főtárgyalás Vámosi Mihály elnöklete alatt. Egész sereg tanut hallgattak ki úgy, hogy a tárgyalás délután 6 óráig tartott. A bíróság a tanúk vallomásából nem találta bizonyítva a jegyző vádjait, bűnösnek mondtotta ki Tomutza Vazult és 500 korona pénzbüntetésre ítélte. A jegyző és védője dr. Medvigy Gábor telebbezést jelentett be.

IRODALOM.

A Vasárnapi Ujság április hó 14-diki száma a pompás képek sorozatát közli a Budapesten lakó exotikus emberekről, a pozsonyi Zöldfa-szállóról, az angol szénbányászok sztrájkjáról, a busvét hétfői football-versenyről, a festőművésznők kiállításáról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Lakatos László novellája, Farkas Zoltán Verharenfordítása, Pekár Gyula most kezdő cikksorozata troubadourokról. Egyéb közlemények: Szivos Béla arcképe és nekrológja, cikk és képek a legközelebbi napfogyatkozásról, Seres Imre aviatikai cikke s a rendszer heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.)

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) 1. évi április hó 4-én tartott 80-ik közgyűlésén terjesztette be az 1911. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek, 1.189.790,207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51.905,357 korona és 81 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24.558,447 korona 87 fillérrel 351.843,680 korona 02 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalékalapja 6.987,470 kor. 49 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüvegbiztosítást, a díjbevétel 18.155,625'823 korona biztosítási összeg után 31.117.251 korona 84 fillér volt, miből 10.777,655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 20.339,596 korona 55 fillérre rugott és ez összegből 14.714,913 korona 09 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé díjkötelezvények összege 148.108,144 korona 98 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1.494,546 korona 70 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816,101 korona 49 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 5,133,335 korona 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.339,844 korona 58 fillérre rugott. Kárkért a társaság 1911-ben 45.723.647 korona 90 fillért és alapítása óta 1.063.798,459 korona 33 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 211.795,053 korona 79 fillér esik. A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 23.957,883 korona 59 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.804,335 korona 18 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozása alá alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt 14.962,260 korona 76 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó két-s követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 2.031,287 korona 65 fillért tesz ki. Részvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és

alappai, melyek elsőrangú értékben vannak elhelyezve, az idei átalakulások folytán 392.746,965 korona 47 fillérről 416.840,622 korona 40 fillérré emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 101.703.390 korona 60 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényre adott kölcsönök 36.489,996 korona 03 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.967,098 korona 36 fillér. 4. Értékpapírok 249.564.355 korona 85 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 19.182,014 kor. 70 fill. 6. Tárcaváltók 634,457 kor. 05 fill. 7. Készpénz és azintézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 4.305,309 kor. 81 fillér. Összesen 416.840,622 korona 40 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a »Mioerva« általános biztosító részvénytársaság Budapesten a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, teliverek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban.

TÁVIRATOK

Családi tragédia.

Budapest, ápril. 13.

(Saj. tud. Ma délután a Lobody utcában véres családi tragédia történt. A Bodó Adám őrnagy lakásában, Bodó leánya akinek férje két éve halt meg, unokáját édesatyja revolverével főbelötte, majd saját halantékához szorította a revolvert és azt magára sütötte. Mindkét lövés halálos volt. Az őrnagy leánya levelet hagyott hátra, melyben az öngyilkosság okául azt

hozza fel, hogy a gyermekkel rosszul bántak s ezért követte el a végzetes tettet.

Vizbefult csolnakázók.

Pétervár, április 13.

Rjeram közelében felborult egy csónak az Olta folyón, melyben 20 ember ült. Valamennyien a vizbefultak. A parton nagy jégtömeg volt, de a jégzajlás miatt menteni nem lehetett. (Rjeran Moszkvától délkeletre fekszik, kormányzósági főváros.

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Irta: Schmidt Amália. — Fordította: N. M.

(Folytatás) 90

Továbbá ama különös ellentétre gondolt hogy azon az idegen, szegény emberen szabad volt segítenie, míg most elzárva kell maradnia ezen betegnek ápolásától, kinek életét szívesen váltotta volna meg saját életével.

Hasonló fájdalmas érzelmekkel gondolt Miksára, ama fájjalomra, mely órá vár, ama szomorú utra, melyet atyja halálos ágyához kell tennie; és nyomasztólag hatott szívére azon gondolat, mily tarthatlan lesz állása e házban, mihelyt Miksa ide belép.

— Oh az igaz, — susogá, — hogy a szegény leánynak, kinek nincsenek szülői, sehol... sehol sincs otthonja.

Helén! — kérdé mély bánattal Louise, ki észrevétlenül lépett hozzá, — így érz-e sz te a mi földelünk alatt?

Helén őszintén közölte vele a bus gondolatmenetet, mely e panaszt előidézte, és Louise minden érzelmét helyben hagyta, de egyszers mind vigaszt is talált számára.

— Igazad van; itt nem maradhatsz, ha a fiatal Bruchland eljön, — mondá Louise, — Mély gyászoddal Constance fényes házába sem illenél. Hanem el fogsz menni anyámbor; ő szeretni és gondozni fog téged, mint velem teszi, ha meglátogatom.

— Te mindig tudsz segíteni, tettel, tanácsal, — felelt Helén hálás indulattal. — Ha jó anyádtól holnap reggel egy küldött által megkérdeztem, vajjon elfogadhat-e engem? akkor este felé megkaphatom válaszáat, és holnapután talán el is utazhatom innét.

— Ha oly nagyon akarsz sietni, igen; de ez nem szükséges, — mondá Louise. — Még legalább négy napba kerül, míg a fiatal Bruchland megérkezik; és ha valószínű megérkezése előtt való reggel indulsz, akkor is elég korán lesz. Nagyon megnyugtató lenne rám nézve, ha eme gondteljes napokban, ameddig csak lehet, közelemben maradnál.

— Edes jó Louise! Mily vigaszom vagy te nekem, azt ki nem mondhatom! En is szeretnék amig csak lehet a beteg közelében maradni: mert ha többé itt nem leszek és férjed arcából nem olvashatom, hogyan van, akkor előtt való reggel indulsz, akkor is elég korán lesz. Nagyon megnyugtató lenne rám nézve, ha eme gondteljes napokban, ameddig csak lehet, közelemben maradnál.

— Edes jó Louise! Mily vigaszom vagy te nekem, azt ki nem mondhatom! En is szeretnék amig csak lehet a beteg közelében maradni: mert ha többé itt nem leszek és férjed arcából nem olvashatom, hogyan van, akkor éreite valóraggodalmam még kinosabb lesz, mint amilyen már most is.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

T. Hölgyközönség

b. figyelmébe ajánlom

Elegáns felöltőket
Sickes Costümöket
Izléses bluzokat
és mesés szép pongyolákat

meglepően olcsó árban és nagy választékban

RÓNA ANDOR

Sas-palota.

Építkezés.

A nagyvárad Lat. szert. Káptalani uradalom zennel árlejtést hirdet a bagaméri gör. kath. templom kitoldás és renoválására — az erre vonatkozó elő-méretű költségvetés és terv a mérnöki hivatalban kapható, mely kitöltve 10 százalék bántpénzzel ugyancsak e hivatalnál április hó 20-áig beadandó, hol a feltételek is megtudhatók. Sal Ferenc utca 4. szám.

Nagyvárad, 1912 április 6.

Papp Imre
főtiszt

FŐ A SZORGALOM ÉS A PONTOSSÁG!

Puskás Károly

uri divat férfi szabó, Szent János-utca 45. sz.

Elvállalok mindennemű férfi ruhák készítését a legújabb divat szerint izléses kivitelben, valamint elvállalok átalakítást, javítást, tisztítást. Hitelképes egyéneknek kedvezményes részletfizetésre is készítek a legszolidabb árban.

Mintáim vannak dús választékban elsőrendű gyárakból.

Szalonna, plombozott lóhere, luczerna, bükköny, len és kendermag, árpa, zab kitűnő minőségben kapható. Gabona és termények vásárlása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály,

Teleky-utca 3-ik szám, banképület.

Írógép javító műhely! Goldstein Manó

Szacs vay-utca 33. szám.

Elvállalja bármily rendszerű írógépek, számoló- és számozó és Copier-gépek szakszerű javítását, írógépek jókarban tartását rendkívül előnyös árban. Raktáron tart szalagokat, bármely rendszerű géphez, gummi hengereket és Carbon-papirokat.

Telefon hívásra azonnal jövök!
Telefon: 11-45. Telefon: 11-45.

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalot és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

Ára 1 korona

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, a célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefon sz. 170-68.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: máli és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótallok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.
192

Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs“ és „szabadlengésű“ járáttal, réz kerekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Árjegyzék kívánatra.
Saját ház.

Méhészek

mielőtt méhész eszköz szükségletüket megvennék vagy méz és viasz készletüket eladnák, forduljanak saját érdekükben ingyen árjegyzékért hozzánk.

Pusztaszentlőrinci méhészet, Budapest V., Zoltán-u. 11.

Különlegességek: Amerikai gőzhengeren sajtolt műlépek, frikciós felső, oldal és lánchajtású pergetőgépek, gőzviaszszívatók, Vulkán füstölő gépek stb.

Egy amerikai rendszerű, orgonahangu

HARMONIUM

keveset használt, igen olcsón eladó. Bővebbet WÄGNER a „Hangszer Király“-nál országsszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. (Gyorsjavító műhely.)

Hangszerekről fényképes árjegyzéket ingyen küld. Kézi harmoniumokban orias raktár. Ne vásároljunk részletre!!

Mindenkit érdekel!

Van szerencsém Nagyvárad város és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy Nagyváradon, Olasz Bazar-épületben (Színház mellett) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vegytisztító és vasaló

üzletet nyitottam.

Elvállalok férfi, női ruhákat, katonai egyenruhákat, szőnyegeket, függönyt, butorszöveget, napernyőt, keztyűt, szőrmeárukat a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, teljesen bontatlan tisztításáért a legmesszebbmenő jótállással jutányos díjazás mellett. Magamat nagybecsű pártfogásukba ajánlva maradtam

Tisztelettel

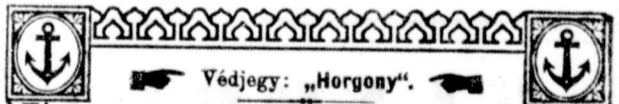
STEINER M.
vegytisztító.

Legelő bérlet.

Dusafalva község határában 300 kat.

hold legelő bérbeadó. Értekezhetni a

Polgári Takarékpénztárnál, Nagyváradon.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéknél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Gyermekkocsik, kerti butorok, utazó kosarak, bőrárak, női ridikülök, sétabotok és játékaruk, ugyszinte mindennemű bazar-cikkek legolcsóbban beszerezhetők:

Kolin Náthán-nál
Rákóczi-ut 10. szám.

Cséplésnél pénzt, időt, munkát, takarítunk meg a

Stern féle szabadalmazott
dobkosár betétlécczel

680 kilogramm tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn, egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egyszer csépelve volt, a szab. dobkosárbetétlécczel szakértő előtt utáncsépeltünk

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.
Bardos és Brachfeld műszaki és villamossági vállalat.

VI., Gyár-utca 5 szám.

A permetezés sikerének
kulcsa a gyorsaság!

Fele időt és harmadrész permetező oldatot takarít meg az, a ki

Haizler-féle Tempus
permeszórót használ.

Minden háti permetezőre alkalmazható! ÁRA: 18 korona!

Alólról való permetezésre igen alkalmas. Megrendeléseket elfogad, ismertető füzetet küld a „**Borászati Lapok**” szerkesztősége (Budapest. IX., Üllői-ut 25.) Viszontelárusítók kerestetnek!

KIADÓK!

Május 1-én jutányos házbérrel 2—4 szobás lakások stb. Ugyanitten egy üzlethelyiség, alkalmas borbély, szabó cipész és mészárosnak.
Bővebbet Körös utca 33. szám.

**Rézműves és
rézöntő műhely**

Nagyvárad, Kolozsvári-utca 50.

Legújabb divat szerint vállalok szeszgyári berendezéseket, szilva pálinka főző üstöket és minden e u. m. szakmába vágó rézöntő munkákat, úgy nyers öntéseket, mint kész munkákat, harangokat stb. jutányos áron. Költségvetés díjtalan. Levelekre azonnal válasz.

Mosó üstökben nagy raktár.
Telefon 682. Telefon 682.

Szíves megbízást kér

Szalavetz Mór

rézműves és rézöntő.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtok-
vásárlási, eladási és
erdő becslési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZÁM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725

Kincset ér

a TORDY-féle

Hollandi 3 király tea, mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönbön a legmakacsabb gyomor bajon is segít. Csomagja (kbl. 10—12-szeri használatra) 80 fillér.

Minden gyógytárban kapható.

Szőlő-

oltványokat szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak elismert

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

MEDGYES, 30. sz. (Nagyküküllő-megye.)

ooo Tessék árjegyzéket kérni! ooo
Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyóságot szerezhet magának fenti szőlőtelep megbízhatóságáról.

„NIGRIN”

a legjobb cipőkrém az egész világon
Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok.

Érlámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Kézimunka olcsóság!!

**Husvét után
rendkívüli
árleszállítás jön!**

Leltár előtti árak.

 Tessék meggyőződni!

Telefonszám: 783.

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Tátray Gusztáv

Rákóczi-út 4.

Értesítés.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagybecsű közönség szíves tudomására hozni, hogy a KOVÁCS és LUX cégből kiléptem s üzletemet ideiglenesen

Füzes-utca 14 szám

alá helyeztem át. Készítek modern butorokat, portálékat, kávéház és üzletberendezéseket, épület-munkákat. Május 1-től villanyerőre berendezve, külön butor osztály. A n. é. közönség szíves pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

Kovács Zsigmond, műasztalos

Lakás: Körös-utca 9.
Telefon szám 10 87.
Műhely: Füzes-u. 14.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

Hölgyek figyemébe!!!

Igen kedvelt

Zsigmondy-fűző

remek, kipróbált és kedvelt jó szabásu egyenes Reform és csipő-fűző a hasat minden nyomás nélkül fűzi és a testnek remek formát kölcsönöz, a gyomrot szabadon hagyja. Kizárólag egyedül csak

Izsák Lidiánál

rendelhető meg. — Becses pártfogását továbbra is kérve, teljes tisztelettel

Izsák Lidia

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszállítója.
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1.

Halló!

A nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom, bádigos és vízvezeték szerelő műhelyem megtekintésére. **KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.**

Szíves pártfogást kér

Kóródy István,

bádigos és vízvezeték szerelő.
Körház-u. 3. vagy Páris-u 30.

Halló!

Bükkfa parkett

fedélszerép, mész, cement, gipsz, fedéllemez, elszigetelőlemez, nád,

Budweissi kályhák

Rondor Dezső

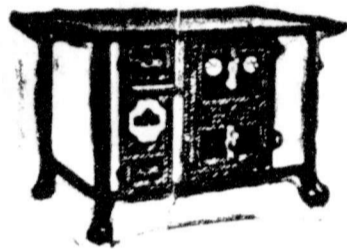
Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Perces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ifjabb Walla József mozaik, cementáru- és műkögyára, építési anyagok raktára

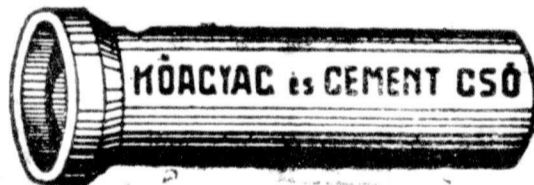
Padló, falburkolás és betonépítkezési vállalat

Budapest. VII., ROTTENBILLER-UTCA 15. SZ.

Márványmozaik-lapok, mintázott cementlapok, karmantjus betonsövek, különféle műkömunkák, granit-terazzo, beton munkák, csatornázások, falburkolások, mettlachi lapok, keramit- és klinker-lapok, fayence-lapok.

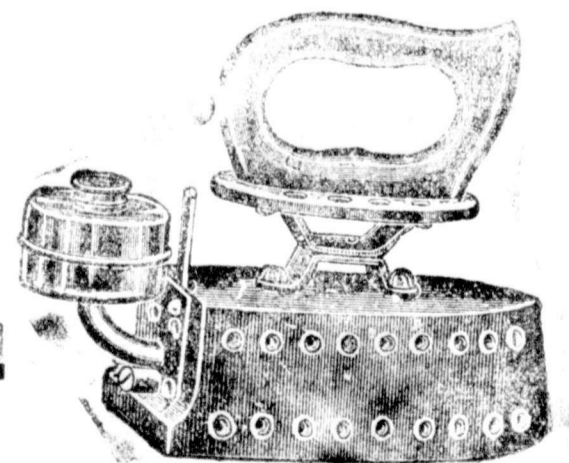
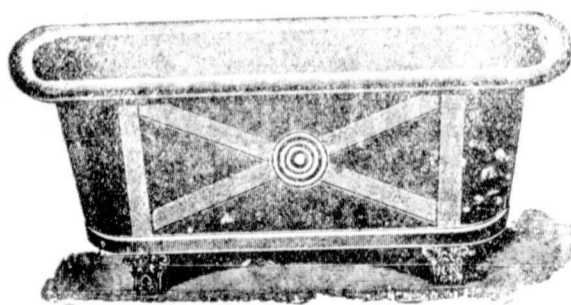
Telefon

76—36.

Telefon

76—36.

Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek, modern konyha berendezések kizárólag

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Saját érdeke,

hogy lehetőleg összpontosítsa szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mert ezton védi érdekeit legjobban.

- ELŐNYEI:**
1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
  2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
  3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosít magának.
  4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV., Károly-körut 10. sz.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei.	Tuloldali 12 osztályunk összes cikkei elsőrangú minőségűek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kívánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.
2. Képek.	
3. Böröndök és bőröndárak.	
4. Férfi fehérneműek.	
5. Látsóvek.	
6. Fényképkészülékek, felszerelések.	
7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbertek.	Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás méltányos árak révén.
8. Chinaezüstárak.	
9. Csillár- és petroleum-lámpák	
10. Részbutorok.	
11. Szőnyegek.	
12. Mindennemű hangszer.	Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk.

A Leszámitoló és Jelzálogbank r.t. épületében egy **5 szobás** Bémer-térre néző lakás május 1-től kiadó.

PENZ PÉNZ PENZ

HA SZERENCSES
PENZT SZEREZHET
A
FREDIN
CIFOKRÉMMEL
MERT
100-ik DOBOZ FENEKÉN 20 fill
1000-ik FENEKÉN 1 korona

TALÁLHATÓ
SELLE & KARY
WIEN XIII
BUDAPEST, VI. BAINOK-UTCA 2/B

Krème „NINON“

Legjobb szer, szeplő, májfolt ellen, pár napi használat után az arc hófehér, üde színt kap, teljesen ártalmatlan. :-: Egy tégely 1 kor., hozzá szappan 1 kor. Kapható:

Vadász Albert

drogériájában.

VARJU FERENC

műbútor asztalos
DAMJANICS-UTCZA 30. SZ.

Készít minden néven nevezendő modern butorokat stb. — Elvállal javításokat jutányos árban.

Üzletünket véglegesen feloszlatjuk.

A raktáron levő rőfös áruk, mint szövetek, fehérneműek minden elfogadható árban lesznek árusítva. Használja fel mindenki a kedvező alkalmat. Az üzlethelyiség kiadó. Berendezés eladó.

Tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Rákóczi-ut, Huzella czéggel szemben.

Rövidáru.

Vászon

FRÁTER és KOSMINSKY
Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Bélésáru

**Gyapju-
szövet**